

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 246.345 van 10 december 2019
in de zaak A. 229.526/XII-8830**

In zake: de BVBA GEERT VAN GRIEKEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Kathleen De hornois en Mattias Van Schel
kantoor houdend te 1930 Zaventem
Luchthaven Brussel Nationaal 1J
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de CVBA VIVAQUA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Virginie Dor en Youri Musschebroeck
kantoor houdend te 1170 Brussel
Terhulpesteenweg 178
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 12 november 2019, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van “de beslissing van de raad van bestuur van Verwerende partij dd. 23 oktober 2019 met betrekking tot de opdracht betreffende de minnelijke en gerechtelijke invordering van onbetaalde waterfacturen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - aanwijzing van het bedrijf Euro Fides Credit Management als opdrachtnemer [...]”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 november 2019, om 10.00 uur.

Kamervoorzitter Dierk Verbiest heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Mattias Van Schel en Fien Wuyts, die verschijnen voor de verzoekende partij, en advocaten Virginie Dor, Youri Musschebroeck en Flore Verhoeven, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Inge Vos heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verwerende partij schrijft een overheidsopdracht van diensten uit voor de minnelijke en gerechtelijke invordering van onbetaalde waterfacturen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Er wordt gekozen voor een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande oproep tot mededinging met toepassing van artikel 159, § 1, 1° van de wet van 17 juni 2016 ‘inzake overheidsopdrachten’.

3.2. De opdracht wordt bekendgemaakt in het Bulletin der Aanbestedingen op 11 januari 2019 en in het Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie op 15 januari 2019.

3.3. Het bestek bepaalt de volgende gunningscriteria :

1.	De ingediende financiële voorwaarden (zie prijsinventaris)	(40 punten)
2.	De kwaliteit van de voorgestelde methodologie	(30 punten)
a.	Ter verbetering van de minnelijke invordering	(15 punten)
b.	Ter verbetering van de gerechtelijke invordering	(10 punten)

- c. Ter beperking van de kosten van de gerechtsdeurwaarder ten laste van Vivaqua in de gerechtelijke fase (5 punten)
- 3. De kwaliteit van het voorgestelde IT-beheerstool (20 punten)
 - a. Voorgestelde functionaliteiten (10 punten)
 - b. kwaliteiten van de reporteringsmiddelen (10 punten)
- 4. De kwaliteit van het voorgestelde team (aantal aangestelde personen, ervaring met dit soort geschillen) (10 punten)

3.4. Op 8 april 2019 blijken elf inschrijvers een offerte te hebben ingediend.

3.5. De eerste drie gerangschikte inschrijvers in het tussentijds analyseverslag van de offertes worden uitgenodigd om nog een definitieve offerte in te dienen.

3.6. In het gunningsverslag van 27 september 2019 wordt de offerte van de nv Venturis substantieel onregelmatig bevonden.

Ten opzichte van de offertes van de overige inschrijvers worden geen substantiële onregelmatigheden vastgesteld.

Bij de eindrangschikking in het gunningsverslag wordt de nv Euro Fides Credit Management als eerste gerangschikt met 89,64 punten op 100, en de verzoekende partij als zesde met 61,82 punten.

3.7. Op 23 oktober 2019 beslist de verwerende partij om de opdracht overeenkomstig de motivering in het gunningsverslag te gunnen aan de nv Euro Fides Credit Management.

3.8. Met een aangetekend schrijven en e-mailbericht van 28 oktober 2019 wordt aan de verzoekende partij meegedeeld dat haar offerte niet werd gekozen.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. De verwerende partij werpt een exceptie van gebrek aan belang op. Zij wijst erop dat de verzoekende partij slechts als zesde gerangschikt is. Bijgevolg maakt de verzoekende partij volgens haar op geen enkele wijze aannemelijk dat zij nog een kans maakt op gunning van de opdracht.

Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexceptie uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die exceptie zou alleen nodig zijn indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

V. Schorsingsvoorwaarden

5.1. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

5.2. Te dezen is evenwel ook de wet van 17 juni 2013 ‘betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies’ van toepassing.

Krachtens artikel 15, eerste lid, van die wet kan de uitvoering worden geschorst van de thans bestreden beslissing in aanwezigheid van een ernstig middel of een klaarblijkelijke onwettigheid.

Overeenkomstig artikel 15, tweede lid, echter wordt de vordering tot schorsing voor de Raad van State uitsluitend ingesteld volgens een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Er dient te dezen dan ook enkel nog te worden onderzocht of minstens één ernstig middel wordt aangevoerd, dan wel een klaarblijkelijke onwettigheid aanwezig is, die de nietigverklaring van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden.

VI. Onderzoek van het enig middel

Uiteenzetting van het middel

6. In een enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, artikel 84 in samenhang gelezen met artikel 153, 3°, van de wet van 17 juni 2016 ‘inzake overheidsopdrachten’ (hierna: wet overheidsopdrachten 2016), de artikelen 41, 43 en 44 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017 ‘plaatsing van overheidsopdrachten in de speciale sectoren’ (hierna: koninklijk besluit plaatsing 2017), het *patere legem quam ipse fecisti*-beginsel, de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het transparantiebeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het materiële motiveringsbeginsel.

Zij acht deze bepalingen en beginselen geschonden:

“Doordat de offerte van de gekozen inschrijver aanvaard wordt, ondanks een abnormaal lage totaalprijs, gelet op het onrealistisch aantal voorgestelde voltijdse equivalenten in verhouding met de opgegeven jaarlijkse vermoedelijke hoeveelheden;
Doordat deze aanvaarding steunt op een niet-draagkrachtige motivering;
Doordat geen zorgvuldig prijzenonderzoek werd uitgevoerd;
Terwijl de verwerende partij op grond van artikel 44, § 3, 3° KB Plaatsing speciale sectoren de offerte die behept is met een abnormaal lage prijs, waardoor het totale offertebedrag een abnormaal karakter vertoont, moet weren omwille van de substantiële onregelmatigheid;
Terwijl een gunningsbeslissing moet steunen op draagkrachtige motieven die terug te vinden zijn in de beslissing zelf en minstens uit het administratief dossier moeten blijken;
Terwijl een prijzenonderzoek op een zorgvuldige wijze moet gevoerd worden.”

In een eerste onderdeel betoogt de verzoekende partij dat de gekozen offerte is behept met een abnormaal lage prijs en dat er aldus sprake is van

een manifest onzorgvuldige beoordeling van de offerte. Zij verwijst daarbij naar titel 2.3.1. van het bestek dat een algemeen overzicht geeft van de invorderingsprocedures en de prestaties die de opdrachtnemer dient uit te voeren. Het door de gekozen inschrijver opgegeven 0,5 voltijdse equivalent (VTE) voor de minnelijke fase met een jaarlijkse vermoedelijke hoeveelheid van 8000 dossiers en één VTE voor de gerechtelijke fase met een jaarlijkse vermoedelijke hoeveelheid van 6000 dossiers is volgens haar volstrekt onrealistisch. Aangezien de opgegeven prijs van de gekozen inschrijver aldus niet overeenstemt met de werkelijkheid, had de verwerende partij de offerte volgens haar dan ook substantieel onregelmatig moeten verklaren.

In een tweede onderdeel klaagt zij nog de “manifest gebrekkige motivering” van de bestreden beslissing aan.

Volgens de verzoekende partij tracht de verwerende partij zich in het gunningsverslag op het vlak van de motivering van het prijsonderzoek in eerste instantie in te dekken door te verwijzen naar de complexiteit van het domein waarop de opdracht betrekking heeft, welke houding in het licht van de rechtspraak van de Raad van State – zij verwijst naar het arrest nr. 242.936 van 14 november 2018, inzake de nv Euro Fides Credit Management – volgens haar niet kan worden aanvaard.

Daarnaast kan ook de motivering van de verwerende partij met betrekking tot de abnormaal lage prijs van de offerte van de gekozen inschrijver zowel voor de minnelijke als de gerechtelijke fase volgens haar niet overtuigen.

Uit het gunningsverslag kan niet op afdoende wijze worden afgeleid in welke mate de verwerende partij als zorgvuldige aanbestedende overheid mocht oordelen dat de opgevraagde verantwoording bij de prijs van de gekozen inschrijver realistisch is en bijgevolg de opdracht behoorlijk kan worden uitgevoerd.

Beoordeling

7. De aanbestedende overheid beschikt over een aanzienlijke beslissingsruimte om de in het kader van een onderzoek naar abnormale prijzen gegeven verantwoordingen al dan niet te aanvaarden. Het komt niet aan de Raad van State toe om een eigen beoordeling in de plaats van deze van het bestuur te stellen, doch enkel om desgevraagd na te gaan of de betrokken motieven in rechte ter verantwoording van de bestreden beslissing in aanmerking mogen worden genomen, wat onder meer vereist dat ze naar behoren zijn bewezen, en dat daarbij de appreciatie van het bestuur de perken van een zorgvuldige beoordeling niet te buiten is gegaan.

8. Te dezen blijkt op het eerste gezicht uit de stukken van het administratief dossier dat de verwerende partij een prijsonderzoek heeft verricht en daarbij ook het aantal VTE's die specifiek voor rekening van de verwerende partij zullen worden ingezet voor het beheer van de minnelijke fase en de gerechtelijke hoorzittingen heeft betrokken.

Zo blijkt de verwerende partij in de eerste plaats na de neerlegging van de eerste offertes de inschrijvers met een e-mailbericht van 29 mei 2019 te hebben verzocht om, in verband met de beoordeling van het gunningscriterium “kwaliteit van het voorgestelde team” informatie te verstrekken over “het aantal voltijdse equivalenten (VTE's) die specifiek voor haar rekening zullen worden ingezet voor het beheer van de minnelijke fase (1) en de gerechtelijke hoorzittingen (2), met identificatie van de posten in de verantwoording van de prijzen, waarop de kosten van deze personen worden geboekt”. In dit bericht wordt vermeld dat deze vraag eveneens kadert in de controle van de prijzen en dat met deze beschrijving de verwerende partij ook zal moeten kunnen nagaan of alle prestaties die in het bestek worden vereist en die in de offerte worden vermeld door de ingediende prijzen zullen worden gedekt.

Uit bijlage 8 bij het gunningsverslag van 27 september 2019 blijkt dat de tien inschrijvers, waarvan de offerte niet substantieel onregelmatig werd bevonden, voor de minnelijke fase als VTE's hebben opgegeven: 4,80 - 3 -

5,50 - 1,90 - 3,50 - 1,50 - 1,00 - 0,60 - 0,60 - 0,50 en voor het beheer van de gerechtelijke hoorzittingen: 3 - 4 - 1 - 4,8 - 5 - 3 - 3 - 2 - 0,2 - 1.

In antwoord op de vraag van de verwerende partij blijkt de gekozen inschrijver te hebben verduidelijkt dat hij voor de minnelijke fase voorstelt om 0,5 VTE ter beschikking te stellen en 1 VTE voor de gerechtelijke fase, alsook reeds enige verantwoording te hebben gegeven door onder meer te verwijzen naar automatisering, opgave van cijfers van het gemiddelde salaris van een werknemer, de kosten van een ingebrekestelling, sms, telefoongesprek, en dergelijke, waarmee *prima facie* reeds een zeker inzicht werd verschaft in de door de gekozen inschrijver opgegeven prijs, rekening houdende met het door deze inschrijver opgegeven VTE's.

In het gunningverslag van 27 september 2019 wordt aangaande de methodologie van het prijsonderzoek het volgende uiteengezet:

“Wat de controle van de prijzen betreft, moet erop worden gewezen dat deze toegespitst was op de inschrijvers die een offerte hadden ingediend die niet manifest onregelmatig was (met uitzondering dus van het bedrijf VENTURIS – zie hieronder) en op de posten waarvan de prijs meer dan 15% lager lag dan het gemiddelde bedrag van de offertes, met toepassing van de regels om het gemiddelde van de bedragen te berekenen uit artikel 44, §4, van het Koninklijk Besluit van 18 juni 2017 betreffende de plaatsing van overheidsopdrachten in de speciale sectoren (zie bijlage 4 – vergelijkende tabel van de prijzen in het administratieve dossier).”

Aangezien de prijzen van de gekozen inschrijver 15 % lager lagen dan het gemiddelde heeft de verwerende partij deze inschrijver met een schrijven van 23 juli 2019 gevraagd om zowel voor de minnelijke fase als de gerechtelijke fase de door haar ingediende prijzen te verantwoorden, rekening houdende met het aantal opgegeven VTE's.

De gekozen inschrijver heeft hierop met een brief van 7 augustus 2019 een omstandige prijsverantwoording verschaft:

“1. Minnelijke invordering
[...]

Als eerste stap moet in gedachten worden gehouden dat de meeste van onze procedures volledig geautomatiseerd zijn en daarom geen menselijke tussenkomst vereisen.

Bijgevolg:

- De invoering van dossiers op ons platform is volledig geautomatiseerd. Alleen dossiers waarmee men moeilijkheden ondervindt voor de invoering worden handmatig verwerkt. Voor een totaal van 2.000 dossiers zijn dus 2 uur nodig voor een medewerker van de klantendienst om de nodige correcties aan te brengen. Op basis van de vooropgestelde 8.000 jaarlijkse dossiers, kunnen we afleiden dat er 8 uur manuele diensten zullen worden uitgevoerd voor de invoering van de dossiers.
- Ingebrekestellingen worden ook automatisch gegenereerd. Zodra de invoering van de dossiers is voltooid en/of het systeem alle gegevens heeft gevalideerd, wordt de ingebrekestelling automatisch aangemaakt. De enige handelingen die moeten worden gesteld zijn het transport van de gedrukte post naar de plooiemachine en het deponeren van de enveloppes in de bussen van de postdiensten. Ook al gaat het om een groot aantal, voor een totaal van 1.000 dossiers bedraagt de tijd die de medewerker die belast is met het postbeheer nodig heeft niet meer dan 30 minuten, dat wil zeggen 4 uur in totaal voor 8.000 bestanden.
- De belangrijkste post op het vlak van de te verlenen diensten betreft de telefonische aanmaning. Er moet echter op worden gewezen dat de invoering van automatische oproepen het mogelijk heeft gemaakt om het aantal oproepen dat dagelijks wordt beheerd door een aanmaningsagent aanzienlijk te verhogen, waarbij deze laatste alleen oproepen behandelt die de betrokken schuldenaar daadwerkelijk heeft aangenomen en aan de lijn is gebleven. Op dit moment kan een persoon die zich ontfemt over de aanmaningen gemiddeld 750 dossiers per dag behandelen. Zelfs indien we ervan uit zouden gaan dat de 8.000 dossiers die ons worden toevertrouwd, worden beantwoord, dan nog zou het totale aantal oproepen 32.000 bedragen. Deze hoeveelheid zou dus in 42,7 dagen worden verwerkt voor een voltijdse baan of 85 dagen voor een deeltijdse baan. Dit komt neer op vier maanden halftijds werk. We zijn dus nog ver van de halftijdse tewerkstelling voor een heel jaar.
- Het opstellen van een afbetalingsplan vereist ook een manuele prestatie. Niettemin, duurt het ingeven van een plan in ons systeem maximaal één minuut. Ervan uitgaande dat de 2.000 dossiers die volgens uw informatie niet het voorwerp zullen uitmaken van de gerechtelijke fase, komen we uit op een totaal van 2.000 minuten dienstverlening, of 33,33 uur. Dit is dus minder dan twee weken deeltijds werk.
- Een andere post die de tussenkomst van een werknemer vereist, is het beheer van collectieve schuldenregelingen, faillissementen en gerechtelijke reorganisatieprocedures. In de regel moet voor elke zaak die in deze procedures wordt behandeld gemiddeld 15 minuten worden gerekend. Inderdaad, alle gebruikte teksten zijn namelijk zo op voorhand opgesteld dat de diensten beperkt blijven. Op basis van uw verklaringen worden de dossiers als volgt verdeeld:

- RCD: 250

- Faillissement: 300
- PRJ: 40

In totaal zijn er dus 590 dossiers die elk 15 minuten verwerkingstijd vergen, oftewel 8.850 minuten of 147,5 uur. Dit cijfer komt dus overeen met twee maanden werk voor een deeltijds werknemer.

• Ten slotte is de laatste post die de uitvoering van bepaalde diensten vergt, het beheer van geschillen. Tot op heden besteedt de jurist voor ongeveer 200.000 zaken per jaar 10% van zijn tijd aan de behandeling van geschillen, d.w.z. 2 werkdagen per maand. Door dit cijfer aan te passen aan het aantal dossiers dat in deze zaak wordt voorgelegd, d.w.z. 8.000, zou de tijd die aan het beheer van de geschillen wordt besteed niet meer dan 38,4 minuten per maand mogen bedragen. Zelf zonder deze tijd op die manier te beperken, hoeft hij niet meer dan twee uur per maand te besteden aan het beheer van geschillen, of 24 uur over een volledig jaar.

Uit het bovenstaande volgt dat zelfs voor een 0,5 VTE de totale werkbelasting minder dan 7 maanden werk bedraagt.

Rekening houdend met 0,5 VTE voor een volledig dienstjaar, dat wil zeggen 12 maanden, waren we meer dan redelijk en kregen we een aanzienlijke marge om eventuele onvoorziene omstandigheden op te vangen. [...]

2. Gerechtelijke invordering [...]

Zodra de standaardconclusies zijn opgesteld, zal de vaststelling van conclusies in elk van de te behandelen gevallen slechts van zeer korte duur zijn.

Dit moet tussen 1 uur en maximaal 1u30 per dossier zijn.

Ervan uitgaande dat in 10% van de gevallen conclusies moeten worden geschreven, en rekening houdend met de maximale duur, 1u30 per geval, zal voor deze post in totaal 900 uur nodig zijn.

Met [XXX] euro per uur bedraagt de totale dienstverlening voor het opstellen van de conclusies dus [XXX].

Door het aantal wekelijkse hoorzittingen aanzienlijk te verhogen tot 10, komen we uit op een potentieel aantal van 450 hoorzittingen voor een volledig jaar, wetende dat de gerechtsdeurwaarder ervoor zal zorgen dat meerdere dossiers voor dezelfde hoorzitting worden verzameld om de kosten te beperken.

De kosten per hoorzitting zijn nog steeds vastgesteld op [XXX] euro, dus de totale kosten zullen [XXX] € bedragen.

Rekening houdend met deze nieuwe berekening en onze offerte om een omzet van [XXX] euro te realiseren voor de gerechtelijke fase, bedraagt de gegenereerde marge [XXX] euro.

Zelfs als we rekening houden met een periode van 2 uur voor het opstellen van de conclusies, zou de financiële last slechts [XXX] euro bedragen.

In een dergelijk geval zou na alle hoorzittingen nog steeds een marge beschikbaar zijn.

[...]"

Met een brief van 12 augustus 2019 heeft de verwerende partij aan de gekozen inschrijver nog een bijkomende vraag gesteld over de telefonische aanmaningen, waarna deze met een brief van 19 augustus 2019 ook hierover nog bijkomende verduidelijkingen verschaft.

Inzake het prijsonderzoek wordt vervolgens eerst op algemene wijze in het gunningsverslag opgemerkt :

“Wat de door alle inschrijvers toegekende prijzen betreft, merkt VIVAQUA in het algemeen op dat het niet gemakkelijk is om in het domein waarop deze opdracht betrekking heeft, en meer bepaald inzake de minnelijke invordering, te beoordelen of een prijs normaal of abnormaal is, omdat de omvang van de te verlenen prestaties - en dus de bijbehorende kosten - aanzienlijk kan verschillen van dossier tot dossier, naargelang van uiterst willekeurige parameters, zoals de vaststelling van een verkeerd adres, de al dan niet onmiddellijke betaling door de debiteur, het al dan niet beschikbaar zijn van een telefoonnummer en/of een e-mailadres voor de debiteur, ... Om een eenheidsprijs per dossier te kunnen voorstellen, moesten de inschrijvers zich dus laten leiden door statistische hypothesen, op basis van hun gebruikelijke ervaring inzake invordering. Het was dan ook voornamelijk het redelijke karakter van deze hypothesen en de afweging van de bijbehorende kosten die in dit verband konden worden onderzocht.

De door de inschrijvers ingediende prijzen werden zo gecontroleerd en kunnen als normaal worden beschouwd en dit omdat ze hoger dan het gemiddelde van de offertes of binnen een redelijke marge (minder dan 15 %) liggen of omdat uit de toelichtingen van de inschrijver die daarom verzocht werden, blijkt dat hun prijzen voldoende verantwoord zijn en de goede uitvoering van de verwachte prestaties kunnen garanderen. Er wordt verwezen naar de vertrouwelijke tabel ‘prijscontrolé’ (bijlage 4).”

Specifiek wat de aanvaarding van de prijsverantwoordingen betreft, wordt in het gunningsverslag nog de volgende motivering toegevoegd :

“EURO FIDES CREDIT MANAGEMENT

Voor elk van de posten in kwestie heeft EURO FIDES CREDIT MANAGEMENT een prijs ingediend die lager ligt dan het gemiddelde van de offertes.

Wat de minnelijke invordering betreft, heeft de inschrijver wel het detail verstrekt van de kosten die in aanmerking worden genomen, zowel voor de human resources als voor de materiële kosten die voor deze opdracht

worden ingezet, en de vrijgemaakte marge. Deze kosten weerspiegelen een realistische benadering van de materiële middelen, maar een minimalistische benadering van de human resources die in dit stadium worden ingezet (0,5 VTE voor deze opdracht) - wat de inschrijver punten kost voor het criterium 'kwaliteit van het voorgestelde team' (zie hierna) - maar het is niet mogelijk om op basis van deze informatie *de facto* te concluderen dat deze kosten onvoldoende zouden zijn om de vereiste prestaties te leveren, met name omdat de inschrijver de automatisering naar voren schuift van een groot aantal diensten die in dit stadium worden uitgevoerd. Bovendien werd de inschrijver gevraagd toelichting te verstrekken over meerdere elementen van de samenstelling van zijn prijzen; hij heeft aanvaardbare verduidelijkingen en argumenten gegeven betreffende de hypothesen aan de hand waarvan hij die elementen heeft berekend; met deze verduidelijkingen en argumenten kon worden bevestigd dat in de prijs in kwestie de prestaties vervat zitten die moeten worden uitgevoerd op basis van het bestek en de ingediende offerte. Naast de (hierboven at vermelde) zeer hoge mate van automatisering van de uit te voeren handelingen, heeft EURO FIDES CREDIT MANAGEMENT zo een redelijke schatting gegeven van de jaarlijkse duur van de (beperkte) prestaties die het personeel dat voor deze opdracht wordt ingezet, moet verlenen (handmatige invoer van dossiers die problemen opleveren, overbrenging van gedrukte brieven naar de vouwmaschine en de post, telefonische aanmaningen, onderhandeling over een afhandelingsplan, beheer van eventuele betwistingen door de interne jurist) en een gedetailleerde raming gemaakt van de materiële kosten van de uit te voeren handelingen (verzending brieven, sms'en, telefonische aanmaningen, bemiddelingscommissie). De aanbestedende overheid beschouwt deze elementen als realistisch.

Ten slotte kan worden opgemerkt dat het aantal VTE's dat in aanmerking wordt genomen voor de prijsbepaling van deze post identiek is aan het aantal VTE's dat wordt voorgesteld door de inschrijvers INTERMEDIANCE en LEROY-EXELIA en dat dit aantal niet veel kleiner is dan wat de inschrijvers HUGEBRU en MODERO voorstellen, wat betekent dat vijf van de tien beoordeelde offertes (VENTURIS buiten beschouwing gelaten - zie hierboven) een vergelijkbare benadering toepassen bij de bepaling van hun prijs voor deze post, wat bevestigt dat de prijzen van EURO FIDES redelijk zijn.

Wat de gerechtelijke invordering betreft, verstrekt EURO FIDES het detail van de kosten van de prestaties die nodig zijn om de hoorzittingen te beheren. De hypothesen die uiteindelijk worden toegepast voor de berekening worden als aanvaardbaar beschouwd (potentieel 450 te beheren hoorzittingen per jaar - 900 uur per jaar voor de opmaak van conclusies).

Voorts liggen de prijzen die deze inschrijver heeft ingediend voor de optionele prestaties (collectieve schuldenregeling, opsporing/beheer van de faillissementen, beheer van gerechtelijke reorganisaties) lager dan het gemiddelde van de offertes voor deze post.

Rekening houdend met het feit dat het echter gaat om optionele posten en ze op beperkte bedragen slaan (grootste post is maximaal 1 % van de offerte en maximaal 2 % van het gemiddelde van de offertes voor deze post), die allicht geen invloed zullen hebben op de rangschikking van de offertes of de algemene goede uitvoering van de opdracht, werd geoordeeld dat het ging om ‘verwaarloosbare posten’ in de zin van artikel 44, §2, al. 4 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017 betreffende de plaatsing van overheidsopdrachten in de speciale sectoren en dat het dus niet verplicht was om hiervoor om verantwoording te verzoeken in het kader van de procedure voor het onderzoek van het normale karakter van de ingediende prijzen.

Voor het overige wordt er verwezen naar de tabel ‘prijscontrole’, die deel uitmaakt van het administratief dossier, maar niet van dit verslag om redenen van vertrouwelijkheid van de verwerkte informatie.”

9. *Prima facie* wordt vastgesteld dat de verwerende partij een uitgebreid prijsonderzoek heeft verricht waarbij de door alle inschrijvers geboden prijzen werden vergeleken en ook bijzondere aandacht werd besteed aan het al dan niet realistisch karakter van de geboden prijzen in functie van de in het bestek vereiste en in de offerte opgenomen prestaties. Alle inschrijvers lijken hierover te zijn bevraagd. Bovendien werden de inschrijvers gevraagd om prijzen te verantwoorden waarvan de prijs meer dan 15 % lager lag dan het gemiddelde bedrag van de offertes.

10. Wat de minnelijke fase betreft, beschouwt de verwerende partij de prijsverantwoording samengevat als afdoende omwille van (i) de automatisering en de details die werden verstrekt over de processen die nog steeds handmatig dienen te gebeuren, met inbegrip van details van de kosten en (ii) het feit dat het aantal VTE’s dat werd voorgesteld door de gekozen inschrijver identiek was aan het aantal VTE’s voorgesteld door twee andere inschrijvers en niet veel kleiner was dan wat nog twee andere inschrijvers hadden voorgesteld.

Op het eerste gezicht gaat de verwerende partij, mede gelet op de graad van detail van de verstrekte prijsverantwoordingen en de reeds eerder verstrekte toelichtingen, de grenzen van een zorgvuldige beoordeling niet te buiten door te oordelen dat, ondanks de minimalistische benadering van de human resources die in dit stadium worden ingezet (0,5 VTE) – waardoor de betrokken inschrijver dan ook een zeer lage score behaalde op het gunningscriterium

“kwaliteit van het team” - de opgegeven prijs niettemin als realistisch wordt beschouwd.

Een verregaande automatisering lijkt een objectief gegeven dat lagere prijzen kan verantwoorden. Anders dan de verzoekende partij dit ziet, lijkt de gekozen inschrijver ook de impact van de vooropgestelde automatisering en de overblijvende handelingen waarvoor menselijke tussenkomst vereist is, concreet te hebben gekwantificeerd in haar toelichting van 11 juni 2019 en prijsverantwoordingen van 7 augustus 2019 en 19 augustus 2019.

De betrokken inschrijver blijkt details en kostprijs berekeningen te hebben verstrekt over de processen die nog steeds handmatig dienen te gebeuren en hiervoor ook de benodigde tijd te hebben berekend, waarbij ook een vergelijking werd gemaakt met andere dossiers die heden worden behandeld.

Tegenover de door de gekozen inschrijver op zeer gedetailleerde wijze verstrekte prijsverantwoordingen en aanvaarding ervan door de aanbestedende overheid, brengt de verzoekende partij in het verzoekschrift geen concrete elementen aan waaruit zou moeten blijken dat de door de gekozen inschrijver opgegeven prijs onmogelijk tot een kwaliteitsvolle uitvoering van de opdracht kan leiden. Er zonder meer van uitgaan dat “een halftijds personeelslid deze taken onmogelijk kan uitvoeren” of het doorvoeren van een alternatieve berekening, zonder hierbij rekening te houden met de specifieke werkwijzen van de betrokken inschrijver, lijken hiertoe niet te volstaan.

Voorts lijkt de verzoekende partij in haar argumentatie geen rekening te houden met alle informatie en toelichting die door de gekozen inschrijver werd verstrekt. Zij gaat op het eerste gezicht ook voorbij aan de specifieke werkwijze met verregaande automatisering van de gekozen inschrijver, evenals aan het feit dat door deze inschrijver nog in een ruime marge werd voorzien voor onvoorziene omstandigheden. De verzoekende partij lijkt hier ook uit het oog te verliezen dat het niet aan de Raad van State toekomt om een eigen beoordeling in de plaats van deze van het bestuur te stellen, indien het al mogelijk zou zijn om zonder deskundige bijstand te oordelen welke taken al dan niet

geautomatiseerd kunnen worden en welke tijdsduur voor bepaalde prestaties als een realistisch tijdsbestek in aanmerking dient te worden genomen.

Prima facie wordt niet aangetoond dat de beoordeling van de verwerende partij dat er weliswaar sprake is van een minimalistische benadering van de human resources die in dit stadium worden ingezet, doch dat het niet mogelijk is om op grond van deze informatie *de facto* te concluderen dat de kostprijs onvoldoende zou zijn om de vereiste prestaties te leveren, de grenzen van een zorgvuldige beoordeling te buiten gaat.

Dat ook twee andere inschrijvers een quasi identiek aantal VTE's hebben opgegeven (0,60 in de plaats van 0,50), lijkt voorts eveneens een relevant gegeven waarmee de verwerende partij mocht rekening houden om het al dan niet realistisch karakter van de opgegeven prijs te beoordelen.

Het aantal VTE's zoals opgegeven door nog twee andere inschrijvers ligt weliswaar hoger (1 en 1,5 VTE), doch lijkt niettemin de vaststelling in het gunningsverslag te ondersteunen dat vijf van de tien beoordeelde offertes een vergelijkbare benadering toepassen bij de bepaling van hun prijs voor de post, hetgeen volgens de verwerende partij lijkt te bevestigen dat de prijzen van de gekozen inschrijver redelijk zijn.

11. Ook wat de gerechtelijke hoorzittingen betreft, beschouwt de verwerende partij de prijsverantwoording als afdoende omwille van het door de gekozen inschrijver verstrekte detail van de kosten van de prestaties die nodig zijn om de hoorzittingen te beheren. Ook de hypothesen die door deze inschrijver worden toegepast voor de berekening (potentieel 450 te beheren hoorzittingen per jaar – 900 uur per jaar voor de opmaak van conclusies) worden door de verwerende partij als aanvaardbaar beschouwd.

Zoals blijkt uit de prijsverantwoording gaat de gekozen inschrijver er daarbij onder meer van uit dat standaardconclusies kunnen worden opgesteld, waardoor het opstellen van conclusies in elk van de te behandelen gevallen slechts van zeer korte duur zal zijn, dat slechts in 10% van de gevallen

conclusies moeten worden geschreven, en dat meerdere dossiers op dezelfde hoorzitting worden vastgesteld.

Bijgevolg lijkt het evenmin dat de verwerende partij de perken van een zorgvuldige beoordeling te buiten zou zijn gegaan door de gedetailleerde prijsverantwoording die de verzoekende partij in dit verband heeft verstrekt, te aanvaarden. De verzoekende partij brengt ook hier geen concrete elementen aan waaruit zou moeten blijken dat de door de gekozen inschrijver opgegeven prijs onmogelijk tot een kwaliteitsvolle uitvoering van de opdracht kan leiden, dan wel dat de aannames waarop de gekozen inschrijver zijn berekeningen heeft gebaseerd onjuist zouden zijn.

Waar de verzoekende partij aanvoert dat de door de gekozen inschrijver geboden prijs zou inhouden dat aan elk dossier maximaal negen minuten gespendeerd zouden kunnen worden en dat één advocaat meer dan 26 dossiers per dag zou moeten afhandelen en 450 hoorzittingen per gerechtelijk jaar, lijkt zij er onder meer aan voorbij te gaan dat 1 VTE kan worden uitgevoerd door verschillende personen, dat de gekozen inschrijver beoogt te werken met standaardconclusies, dat hij aanneemt dat slechts in 10 % van de gevallen conclusies dienen te worden opgesteld en dat meerdere dossiers per zitting worden gegroepeerd.

Uit de vergelijkende tabel gevoegd bij het gunningsverslag blijkt voorts dat nog twee andere inschrijvers een vergelijkbaar en zelfs lager VTE hebben opgegeven voor de gerechtelijke hoorzittingen.

12. De verzoekende partij uit ten slotte nog kritiek op de algemene opmerking in het gunningsverslag, waarin wordt gesteld dat het niet gemakkelijk is om in het domein waarop deze opdracht betrekking heeft en meer bepaald inzake de minnelijke invordering, te beoordelen of een prijs normaal of abnormaal is. In het arrest nr. 242.936 van 14 november 2018, waar de verzoekende partij naar verwijst, heeft de Raad geoordeeld dat een aanbestedende overheid, ook indien de vaststelling van de prijs ingewikkeld is, ervoor moet zorgen dat zij in het bezit is van alle relevante informatie die haar in staat stelt de voorgestelde prijs te begrijpen en aldus de normaliteit ervan in de praktijk te begrijpen.

Uit de stukken van het administratief dossier en hetgeen hiervoor werd uiteengezet, blijkt op het eerste gezicht echter dat de verwerende partij zich in de onderhavige zaak wel degelijk veel moeite lijkt te hebben getroost om vanwege de inschrijvers alle relevante informatie te verkrijgen om de voorgestelde prijs te kunnen begrijpen en aldus de normaliteit ervan te kunnen nagaan. De onderhavige zaak lijkt dan ook te verschillen van de zaak die geleid heeft tot het voormelde arrest waarin de verwerende partij had nagelaten om een concreet en effectief prijsonderzoek te verrichten.

13. De verzoekende partij maakt, gelet op het voorgaande, op het eerste gezicht niet aannemelijk dat de aanbestedende overheid, door te besluiten dat de prijsverantwoording aanvaardbaar is, de aangevoerde regelgeving en beginselen zou hebben geschonden.

VII. Besluit

14. Het enig middel is niet ernstig gebleken. Het is immers niet aangetoond dat de bekritiseerde motieven van de bestreden beslissing “manifest onzorgvuldig “ of “manifest gebrekkig” zouden zijn. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dient dan ook te worden verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt de vordering.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 20 euro, en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van tien december tweeduizend negentien, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Silja Doms,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silja Doms

Dierk Verbiest